

॥ ११ ॥ १२ ॥ सैन्यस्य सैन्यसंबन्धिनः सर्वे मात्राभिः अंशपरिच्छेदैः ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ राजर्षिभ्यः राजदत्तोपासः निर्वेश्यः आवृण्यार्थं शोधनीयः ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥

राजानः पार्थिवश्चैव योऽस्माभिरुपतापिताः ॥ संश्रिताः कौरवपक्षजा तस्नेहाश्च तं प्रति ॥ ११ ॥ दुर्योधनहिते युक्तान तथास्मा सुभारत ॥ पूर्णकोशाबलोपेताः प्रयतिष्यति संगरे ॥ १२ ॥ सर्वे कौरवसैन्यस्य सपुत्रा मात्यसैनिकाः ॥ संविभक्ता हि मात्राभिर्भोगैरपि च सर्वशः ॥ १३ ॥ दुर्योधनेन ते वीरामानिताश्च विशेषतः ॥ प्राणांस्त्यक्ष्यंति संग्रामे इति मे निश्चिता मतिः ॥ १४ ॥ समायद्यपि भीष्मस्य वृत्तिरस्मा सुतेषु च ॥ द्रोणस्य च महाबाहो रूपास्य च महात्मनः ॥ १५ ॥ अवशं राजपिंडस्ते निर्वेश्य इति मे मतिः ॥ तस्मात्त्यक्ष्यंति संग्रामे प्राणानपि सुदुस्त्यजान् ॥ १६ ॥ सर्वे दिव्यास्त्रविद्वांसः सर्वे धर्मपरायणाः ॥ अजेयाश्चेति मे बुद्धिरपि देवैः सवासवैः ॥ १७ ॥ अमर्षी नित्यं संरब्धस्तत्र कर्णो महारथः ॥ सर्वास्त्रविदनाधृष्योऽस्य भेद्यकवचावृतः ॥ १८ ॥ अनिर्जित्यरणे सर्वानितान् पुरुषसत्तमान् ॥ अशक्योऽस्य सहायेन हंतुं दुर्योधनस्त्वया ॥ १९ ॥ न निद्रामधिगच्छामि चित्तयानो वृकोदर ॥ अतिसर्वान् धनुर्ग्राहान् सुतपुत्रस्य स्लाघवं ॥ २० ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एतद्वचनमाज्ञाय भीमसेनोऽत्यमर्षणः ॥ बभूव विमनास्त्रस्तो न चैवोवाच किंचन ॥ २१ ॥ तयोः संवदतोरेवं तदा पांडवयोर्द्वयोः ॥ आजगाम महायोगी व्यासः सत्यवतीसुतः ॥ २२ ॥ सोऽभिगम्य या न्यायं पांडवैः प्रतिपूजितः ॥ युधिष्ठिरमिदं वाक्यमुवाच वदतांवरः ॥ २३ ॥ व्यास उवाच ॥ युधिष्ठिर महाबाहो वैद्विते हृदयस्थितं ॥ मनीषया ततः क्षिप्रमागतोऽस्मि न र्षभ ॥ २४ ॥ भीष्माद्रोणात्कृपात्कर्णार्द्रोऽपुत्राच्च भारत ॥ दुर्योधनान् नृपसुतास्तथा दुःशासनादपि ॥ २५ ॥ यत्तेभ्यमभिन्नघ्नहृदिसंपरिवर्तते ॥ तत्ते हं नाशयिष्यामि विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ २५ ॥ तच्छ्रुत्वा धृतिमास्थाय कर्मणा प्रतिपाद्यतुरा जेंद्रततः क्षिप्रं ज्वरंजहि ॥ २७ ॥ तत एकांतमुन्नीय पारशर्यो युधिष्ठिरं ॥ अब्रवीदुपपन्नार्थमिदं वाक्यविशारदः ॥ २८ ॥ श्रेयसस्ते परः कालः प्राप्तो भरतसत्तम ॥ येनाभिभविता शत्रून्रणे पार्थो धनुर्द्धरः ॥ २९ ॥ गृहाणे मामंमया प्रोक्तां सिद्धिं मूर्त्तिमती मिव ॥ विद्यां प्रति स्मृतिं नाम प्रपन्ना यत्र वीमिति ॥ ३० ॥ यामवाप्य महाबाहुरर्जुनः साधयिष्यति ॥ अस्त्रहेतोर्महद्वं च रुद्रं चैवाभिगच्छतु ॥ ३१ ॥ वरुणं च कुबेरं च धर्मराजं च पांडव ॥ शक्तोऽप्यसुरान्द्रष्टुं तपसा विक्रमेण च ॥ ३२ ॥ ऋषिरेष महते जानानारायणसहायवान् ॥ पुराणः शाश्वतो देवस्त्वजो यो जिष्णुरच्युतः ॥ ३३ ॥

लाघवंशीघ्रतां ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ साधयिष्यति राज्ञ्यं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥